

Kohaliku valitsemise mikrokvalifikatsiooni koolitusprogrammi

TUNNIPLAAN

https://ois.tlu.ee/pls/portal/!tois.ois_public.draw_page?_page=26C55172C85FAFF3D6EB1F8D2FED4A6307BA759863366D72&p_id=8FB17CB11A0EAE5

I moodul - Kohaliku omavalitsuse olemus ja koht valitsemissüsteemis

Asukoht:

Aeg	Õppejõud	Teema	Loengu, seminari, praktiliste aruteluülesannete, kodutööde jms lühikirjeldus;	Materjalid /sh Moodles	Programmi osa / märkmed
3.10.2025					
Loeng 1 10.00-10.45 Loeng 2 10.45-11.30	Sulev Lääne	Kohaliku valitsemise mikrokvalifikatsiooni programmist, sisust ja korraldusest, sh I mooduli eesmärkidest, struktuurist, tegevustest, kirjandusest, õigusaktidest; Eesti omavalitsussüsteemi ajaloolised juured; KOV olemus ja areng			
Kohvipaus					
Loeng 3 11.45-12.30 Loeng 4 12.30-13.00	Sulev Lääne	Eesti õigussüsteem ja munitsipaalõigus; põhiseadus ja kohalik omavalitsus; kohaliku omavalitsuse ja riigi suhted, autonoomia, kontroll ja järelevalve; kohaliku omavalitsuse valdkonna koostööst			

Avaseminar ja lõuna 13.00-14.00					*13.15: Kohtumine valla, TLÜ ja mikrokvalifikatsiooni moodulite juhid ja koolitavad; Rae vallavanema ja TLÜ tervitus; moodulite lühitutvustus
Loeng 5 14.00-14.45	Sulev Lääne	KOKS ja valdkonna õigusruumi seosed; jätkutegevuste täpsustamine, sh kodutööd			

		(artiklid, õigusaktid, testi/vestlusega seonduv jms)			
Loeng 6 14.45-15.30 Loeng 7 15.30-16.15	Sulev Mäeltsemees	Kohaliku omavalitsuse harta ja selle siseriiklikust ning rahvusvahelisest toimimisest; Regionaalsest arengust ja ühistegevusest, sh Tallinna ja pealinna piirkonna problemaatikast			
17.10.2025					
Seminar praktikum 9.15-17.00 (vastavalt ettevalmistatavale kavale) Institutsioonides (ettevalmistamisel)	Sulev Lääne		Seminar-praktikumi memo esitada Moodle asjakohasesse pesasse 8.11.2025 kell 18:00		VASTAVALT KAVALE

31.10.2025					
Loengud 1-4 10.00-13.15 (vahepeal kohvipaus)	Sulev Lääne Sulev Mäeltsemees Sulev Lääne Sulev Mäeltsemees	Kohaliku omavalitsuse õigusruumi toimimisest: testi küsimuste arutelu. Jätkutegevustest, sh seminar-praktikumi memost. SEMINAR: Kohaliku omavalitsuse koostöö ja omavalitsuspäevade deklaratsioonid.			
Lõuna 13.15-13.45					
Loengud 5-7 13.45-14.45 14.45-16.15	Sigrid Soomlais				

II moodul - Kohaliku omavalitsuse juhtimine ja teenuste osutamise korraldamine

Aeg	Õppejõud	Teema	Loengu, seminari, praktiliste aruteluülesannete, kogutööde jms lühikirjeldus;	Materjalid /sh Moodles	Programmi osa / märkmed
14.11.2025		Volikogu ja valitsuse suhtemudelid ja organite sisemise toimimise mehhanismid			
Loeng 1-2 10.00-11.30	Mikk Lõhmus	KOV valitsemisorganid: nende olemus ja põhirollid ning sisemine toimimine			
Kohvipaus 11.30-11.45					
Loeng 3 11.45-12.30	Mikk Lõhmus	KOV valitsemisorganite pädevused: poliitika ja administreerimise dilemma			
Loeng 4 12.30-13.15	Mikk Lõhmus	Volikogu ja valitsuse suhtemudelid: praktilised lahendused KOV organite rolli- ja pädevuste jaotuse kujundamisel			
Lõuna 13.15-13.45					
Loeng 5 (jätk) 13.45-14.15	Kersten Kattai	Volikogu ja valitsuse suhtemudelid: praktilised lahendused KOV organite rolli- ja pädevuste jaotuse kujundamisel			
KOV organite rollikonflikti seminar 14.15-15.15	Kersten Kattai	Rühmaarutelu: volikogu, valitsuse, administratsiooni rollikonfliktid	Osalejad analüüsivad elulisi näiteid volikogu, valitsuse, valitsuse kui asutuste rolli kattuvusest ja jaotumisest ning nende ületamise võimalustest		
Kohvipaus 15.15-15.30					
KOV organite rollikonflikti seminari	Kersten Kattai	Rühmade ettekanded: rollikonflikti ületamise võimalikud lahendused			

3					
15.30-16.15					
Järgmiseks korraks 16.15-16.30	Kersten Kattai	Instruktsioonid järgmiseks kohtumiseks	Kodutööna ette valmistada memo põhjendades ühe valdkonna või teenuse reformi vajadust		
28.11.2025		Poliitika kujundamine kohalikul tasandil			
Loeng 1 10.00-10.45	Kersten Kattai	Poliitika kujundamise lineaarne ja tegelik protsess: mis toimub poliitikakujundamise ahela nähtamatus osas			
Loeng 2 10.45-11.30	Ave Viks	Poliitika kujundamise lineaarne ja tegelik protsess: mis toimub poliitikakujundamise ahela nähtamatus osas			
Kohvipaus 11.30-11.45					
Seminar: poliitikaprotsess meie vallas 11.45-13.15	Kersten Kattai Ave Viks	Seminar: poliitikaprotsessi tegelik ahel	Rühmaarutelu kohaliku poliitika kujundamise protsessi tegelikest praktikatest		
Lõuna 13.15-13.45					
Loeng 3-4 13.45-15.15	Kersten Kattai	Poliitikavalikute asjakohasuse hindamine ja põhjendamise viisid			

Kohvipaus 15.15-15.30					
Arutelu 15.30-16.15	Kersten Kattai	Arutelu: poliitikate asjakohasuse hindamine	Esmane arutelu ja kodutöö tutvustus:järgmise volikogu istungi ühe eelnõu poliitikavaliku asjakohasuse hindamine vastavalt etteantud raamistikule		
12.12.2025		Sotsiaalne innovatsioon ja koosloome kogukonnaga			

Loeng 1-2 10.00-11.30	Kadri Kangro	Ühiskondlikud väljakutsed ja nendega toimetulek			
Kohvipaus 11.30-11.45					
Loeng 3-4 11.45-13.15	Katri-Liis Lepik	Sotsiaalne innovatsioon ja avaliku sektori innovatsioon			
Lõuna 13.15-13.45		Koosloomine teenusdisain			
Seminar 13.45-15:15	Katri-Liis Lepik Kadri Kangro	Sotsiaalse innovatsiooni keskkond ja selle kujundamine kohalikul tasandil			
Kohvipaus 15.15-15.30					
Rühmatöö ja arutelu 15:30-16:15	Katri-Liis Lepik	Innovatsiooni võimalikkus avalikus sektoris			

	Kadri Kangro				
--	--------------	--	--	--	--

III moodul: Organisatsioon ja juhtimine

Aeg	Õppejõud	Teema	Loengu, seminari, praktiliste aruteluülesannete, kogutööde jms lühikirjeldus;	Materjalid /sh Moodles	Programmi osa / märkmed
9.01.2026					
Loeng 1 10.00-10.45 Loeng 2 10.45-11.30	Rivo Noorkõiv	Organisatsioonikultuur ja kohaliku omavalitsuse väärtuspõhine juhtimine. Toimetulek muutavas keskkonnas: arengusuundumused ja neile reageerimine. Arengu kavandamise põhitüübid.			
Kohvipaus					

5

Loeng 3 11.45-12.30 Loeng 4 12.30-13.15	Rivo Noorkõiv	Strateegiline planeerimine, arengu kavandamise süsteem kohalikus omavalitsuses.			
Lõuna 13.15-13.45					

Loeng 5-7 13.45-16.15	Rivo Noorkõiv	Muutuste juhtimine kohalikus omavalitsuses.			
23.01.2026					
Loeng 1 10.00-10.45 Loeng 2 10.45-11.30	Toomas Osvet	Käitumispsühholoogia. Kuidas toimib inimese meel. Käitumise põhioskused. Personaalne käitumisprofiil.			
Kohvipaus					
Loeng 3 11.45-12.30 Loeng 4 12.30-13.15	Toomas Osvet	Praktiline harjutus gruppides. Tagasiside. Kaastöötajat austava, ennastkehtestava käitumise põhistruktuur. Kuidas luua motiveeritus, soov ja tahtmine tööülesannet eeskujulikult täita.			
Lõuna 13.15-13.45					
Loengud 5-7 13.45-16.15	Toomas Osvet	Juht kui liider. Video näidiste analüüs. Eestvedamine. Eduka meeskonna põhialused. Koostöö arendamine meeskonnas. Arenguvestlus.			
06.02.2026					Enne koolitusele tulekut valmistab igaüks ette nn liftikõne (1 min). Teema saadan mõni päev enne koolitust.
Loeng 1 10.00-10.45 Loeng 2 10.45-11.30	Tuuli Räim	Kriisijuhtimine. Hädaolukorra seaduse analüüs ja seaduse rakendamine.			
Kohvipaus					

Loeng 3 11.45-12.30 Loeng 4 12.30-13.15	Tiina Maiberg	Mainekujundus kui oma loo loomine.			
Lõuna 13.15-13.45					
Loengud 5-7 13.45-16.15	Tiina Maiberg	Sise- ja väliskommunikatsioon, suhtlemine meediaga, intervjuud, soovitusd			

IV moodul: Poliitika kujundamine kohalikul tasandil ja koostöö arendamine

Aeg	Õppejõud	Teema	Loengu, seminari, praktiliste arutelu ülesannete, kogutööde jms lühikirjeldus;	Materjalid /sh Moodles	Programmi osa / märkmed
20.02.2026		KOV juhtimise ja teenuste tagamise funktsionaalne ja territoriaalne korraldus			
Loeng 1-2 10:00-11:30	Mikk Lõhmus	Territoriaalse ja funktsionaalse juhtimise teoreetilised põhjendused ja praktilised vajadused. Territoriaalse juhtimise ja teenuste korraldamine organisatsioonilised võimalused (sh KOVide koostöös).			

Kohvipaus 11.30-11.45					
Loeng 3 (jätk) 11.45-12.30	Mikk Lõhmus		Territoriaalse juhtimise ja teenuste korraldamine organisatsioonilised võimalused (sh KOVide koostöös).		
Praktiku kogemuslugu 12.30-13.15	Mikk Lõhmus	Territoriaalse ja funktsionaalse juhtimise ja elanike kaasamise kogemused Elva vallas			
Lõuna 13.15-13.45					
Seminar: valdkonna reformi põhjendamine 13.45-15.15	Mikk Lõhmus	Valdkonna reformi põhjendamine	Koostatud reformivajaduse memo täiendamine loengutes käsitletud argumentidega. Rühmaarutus valitakse valdkond ja põhjendatakse reformi läbiviimise vajadust.		
Kohvipaus 15.15-15.30					

Seminar: valdkonna reformi põhjendamine 15.30-16.15	Mikk Lõhmus	Valdkonna reformi argumenteerimine	Esitletakse ja argumenteeritakse reformi läbiviimise vajadusi ja põhjendusi		
---	----------------	------------------------------------	---	--	--

6.03.2026		Poliitika kujundamise riigi ja omavalitsuste koostöös ja piirkondliku arengu kujundamine			
Loeng 1-2 10:00-11:30	Mikk Lõhmus	Riigi ja omavalitsuste koostööformaadid poliitika kujundamises, üksiku omavalitsuse võimalused poliitikakujundamises osaleda			
Kohvipaus 11.30-11.45					
Loeng 3-4 (Seminar) 11.45-13.15	Ave Viks	Koosvalitsemine: KOVide roll ja võimalused maakondliku ja regionaalse arengu kavandamises			
Lõuna 13.15-13.45					
Seminar: poliitikaettepaneku te esitamine 13:45-15:15	Mikk Lõhmus, Ave Viks	Seminar: poliitikaettepanekute esitamine	Rühmatööna esitada ettepanekud KOVe (nt Rae valda, Harjumaad) puudutava poliitika muutmiseks/ täiendamiseks. Rühmatöö ülesanne on: a) sõnastada poliitikaettepanekud ja neid põhjendada, b) kirjeldada protsessi/ formaati, kuidas võimalikult tõhusalt poliitika mõjutamiseni jõuda		
Kohvipaus					

15.15-15.30					
Seminar: ettepanekute esitlemine 15.30-16.15	Mikk Lõhmus Ave Viks	Seminar: formuleeritud poliitikaettepanekute esitamine kolleegidele	Rühmatööde ettekanded		

8

20.03.2026		Kohaliku valitsemisruumi kujundamine ja teenuste delegeerimine			
Loeng 1-2 10:00-11:30	Georg Sootla	Kohaliku valitsemisruumi kujundamine: miks ja kuidas ühildada eri sektorid tervikuks kohaliku elu horisontaalses korralduses			
Kohvipaus 11.30-11.45					
Seminar: valitsemise tulemusahel 11.45-13.15		Seminar: kohaliku valitsemise tulemusahel	Rühmatööna mõtestatakse kohaliku omavalitsuste tegevuste tulemusahelat valitud valdkonna korralduse vaates		
Lõuna 13.15-13.45					
Loeng 3-4 13.45-15.15	Georg Sootla	KOV ülesannete delegeerimine: teenuste hajutamine vertikaalselt teistele subjektidele; koostöö ja koalitsioonide roll teenuste osutamisel			

Kohvipaus 15.15-15.30					
Arutelu: avalike ülesannete delegeerimine 15.30-16.15	Georg Sootla	Avalike ülesannete delegeerimise väljakutsed	Arutelu osalejate praktiliste kogemuste baasil avalike ülesannete delegeerimise väljakutsest tuginedes tutvustatud raamistikule		

V moodul: Eelarve, finantsjuhtimine ja kontroll, kohalik omavalitsus ja ettevõtlus

Aeg	Õppejõud	Teema	Loengu, seminari, praktiliste aruteluülesannete, kogutööde jms lühikirjeldus;	Materjalid /sh Moodles	Programmi osa / märkmed
10.04.2026					
Loeng 1 10.00-10.45 Loeng 2	Kristo Krumm	Sissejuhatus moodulisse, ettevõtluse olemus, vajalikkus ja ülevaade ettevõtlusest KOV tasandil Eestis. Eesti ettevõtluskonjunktuur,			

10.45-11.30		kohaliku tasandi ettevõtluse eripärad. Ettevõtluse erinevad tasandid ja jaotus. Ettevõtluse majanduslikud ja sotsiaalsed aspektid.			
-------------	--	--	--	--	--

Kohvipaus					
Loeng 3 11.45-12.30 Loeng 4 12.30-13.15	Piret Zahkna	Kohaliku omavalitsuse eelarve ja maksud. Kohaliku omavalitsuse eelarve kujundamise printsiibid ja põhimõtted.			
Lõuna 13.15-13.45					
Loeng 5 13.45-14.30 Loeng 6 14.30-15.15	Piret Zahkna	Maksud kohalikul tasandil ja riiklikult, nende mõju KOV eelarvele ja tuludele.			
Kohvipaus 15:15-15:30					
Loeng 7 15.30-16.15	Piret Zahkna	KOV võimalused maksutulude loomisel ja kasutamisel.			
24.04.2026	Seminar- praktikum	Päeva ulatuses vastavalt asjakohasele programmile.			

10

8.05.2026					
Loeng 1 10.00-10.45 Loeng 2 10.45-11.30	Vallo Olle	Eelarve kontroll ja menetlus, õiguskantsleri büroo roll kaebuste lahendamise protsessis.			
Kohvipaus 11:30-11:45					
Loeng 3 11.45-12.30 Loeng 4 12.30-13.15	Vallo Olle	Revisjonikomisjoni tegevus ja kontrollialased seosed.			

Lõuna 13.15-13.45					
Loeng 5 13.45-14.30 Loeng 6 14.30-15.15	Kristo Krumm	Tulemuspõhine juhtimine ja eesmärgistamine läbi erinevate meetodite.			
Kohvipaus 15:15-15:30					
Loeng 7 15.30-16.15	Kristo Krumm	Finantskavandamise erinevad mudelid nii ettevõtluse kui ka laiemalt organisatsioonide tasandil.			